

Stratégia inkluzívneho vzdelávania

Stratégia inkluzívneho vzdelávania

Inkluzívny prístup vo výchove a vzdelávaní chápeme ako možnosť rozvíjať individuálny potenciál všetkých detí, žiakov v škole ale aj v živote. Učíme žiakov prekonávať ťažkosti vo výchovno-vzdelávacom procese a nachádzať nové cesty, aby mali možnosť zažiť podporu komplexnejšie a inkluzívnejšie.

Školský podporný tím.

Podporný tím na škole podporuje žiakov, pedagógov, asistentov. Veľmi dôležitá je aj podpora zo strany rodiča, aby sme dokázali dieťa podchytiť komplexnejšie. V škole sa snažíme o lepšie prepojenie so životom triedy a triedneho učiteľa, celkového komplexného prepojenia a prístupu podporného tímu, ktorý ovplyvňuje nastavenie kultúry školy, pomáha a podporuje učiteľov v ich prirodzených interakciách so žiakmi a vnáša liečivé prvky terapie do bežného života školy. Spolu s vedením školy sa snaží nastavovať procesy v škole, ktoré ovplyvňujú následnú prácu podporného tímu – inkluzívne vzdelávanie.

Zloženie inkluzívneho tímu na našej škole :

- **školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, kariérny poradca** (želateľná skupina podporného tímu je mať na škole aj sociálneho, liečebného pedagóga, logopéda)
- **učitelia a pedagogickí asistenti** sa pridávajú do subtímov podľa riešenia aktuálneho problému konkrétneho žiaka vo svojej starostlivosti
- **tím podporuje na škole žiakov a učiteľov** aj tým, že pomáha s vedením nastavovať procesy v škole, ktoré následne ovplyvňujú prácu podporného tímu. Každý člen tímu je špecialistom a odborníkom vo svojej špecializácii a profesii

Asistent dôležitý element v podpornom tíme.

- pedagogický asistent nie je zvyčajne členom podporného tímu, **jeho úloha je primárne viazaná k triede, učiteľom**, ktorým pomáha pri uskutočňovaní podpory všetkých detí. **V rôznych okolnostiach ale môže byť členom tímu, ak je to potrebné,**
- asistent sa stáva súčasťou subtímu, pokiaľ podporuje dieťa, ktoré je v riešení odborných zamestnancov školy,
- zvyčajne je práca asistenta koordinovaná špeciálnym pedagógom, podporný tím asistentov odborne podporuje a sprevádza v práci a pomáha pri špecifickej podpore žiakov v riziku.

Stratégie a úlohy podporného tímu podieľajúceho na inkluzívnom vzdelávaní a výchove:

- poradenstvo, podpora nielen učiteľom ale aj rodičom. Podpora vedenia školy pri napĺňaní vízie a smerovaní školy
- depistáže - vyhľadávanie a identifikácia zdrojov a rizík u žiakov, tried, učiteľov – integrácia, nástup prvákov, prechod piatakov na druhý stupeň, podpora deviatakov, kariérny rozvoj žiakov, príchod nového žiaka, zápis do 1. ročníka, dištančné vzdelávanie – riziká a dopady,
- pomoc pri dištančnom vzdelávaní žiakom, ktorí sa nedokážu sústrediť na spoločné online vzdelávanie.
- realizovanie spätnej väzby, sociometrie tried, vzájomnej klímy na škole
- poradenstvo, podpora a vzdelávanie učiteľom a rodičom
- mediácia konfliktov (využitím nenásilnej komunikácie), pravidelná individuálna reflexia so žiakmi
- ciele a pravidelná individuálna intervencia žiakov so ŠVVP so školským špeciálnym pedagógom: reedukácia špecifických porúch učenia, skupinová i individuálna podporná terapia -terapia hrou
- individuálne sedenia so školským psychológom
- podpora triednych učiteľov, asistentov
- aktívna spolupráca s CPPPaP/CŠPP, siet'ovanie s inými subjektami (kuratela, polícia, lekári, LVS, CDR, ...)
- pravidelné tímové porady, prípadové konferencie, vzdelávanie tímu

Spolupráca a základné princípy a zásady práce podporného tímu:

Rozdelenie úloh- úlohy vyplývajúce z profesie, ale aj prirodzené vlohy a potenciál každej osobnosti v tíme. Prihliadame na vzťahovú väzbu k danému dieťaťu.

Zdieľanie informácií- je dôležité, aby sa v podpornom tíme riešili všetky dostupné informácie o dieťati, nakoľko je to v jeho najlepšom záujme. Vhodné je rodičov a dieťa informovať o zdieľaní potrebných informácií v podpornom tíme.

Spolupráca – členovia tímu navzájom spolupracujú tak, aby zručnosti a schopnosti sa dopĺňali, aby bola pomoc deťom čo najviac efektívna. Deti potrebujú cítiť spoločnú a jednotnú oporu a bezpečie.

Otvorenosť, priateľské vzťahy - ak v tíme vládne dôvera a otvorenosť, je predpoklad, že aj chyby, nedostatky sa dokážu prekonať a vykonzultovať.

Od jednotlivých činností odborníkov k spoločnému pravidelnému stretávaniu sa a výmeny potrebných informácií súčtu úloh k multidisciplinárnemu sieťovaniu.

Od vyhýbania sa konfliktom k riešeniu, intervízii a supervízii, stanovenie si spoločných cieľov.

Najdôležitejšou prácou podporného tímu:

- riešenie konkrétnych situácií a problémov v škole
- zabezpečenie podporného servisu žiakom s prejavujúcimi sa oslabeniami vo vzdelávacom procese a výchovnom procese. Následné komplexné poradenstvo rodičom
- úzka spolupráca - triedny učiteľ, učiteľ, asistent učiteľa a pod.), ale aj rodič, žiak
- pri riešení a podpore detí prizývať rodičov, pokiaľ je to čo i len trochu možné
- podporný tím úzko spolupracuje s vedením školy najmä v porozumení dopadov jednotlivých krokov a usmernení vedenia
- podporný tím pracuje na všetkých úrovniach – od celej skupiny k jednotlivcovi,
- podpora rodičom a žiakom pri domácom vzdelávaní
- práca s triedou je prirodzeným prostredím, v ktorom prebieha výchova a vzdelávanie žiakov. Bežná inkluzívna práca, výchova a vzdelávanie je adresovaná v skupine. Tím napomáha podpore učiteľa a rodičov, sleduje klímu a vývin procesov a skupinovej dynamiky
- práca s menšou skupinou je zvyčajne zameraná na deti v riziku, ktoré potrebujú dodatočnú podporu alebo pomoc. Zmyslom takejto práce je, aby sa deti postupne cítili bezpečne aj vo svojej triede
- práca s jednotlivcom je inkluzívna do tej miery, do akej napĺňa jeho potreby a zároveň smeruje k opätovnému a postupnému návratu do skupiny. Využíva sa pri závažných bariérach, znevýhodnení
- pomoc a usmernenie pri výrobe kompenzačných pomôcok pre daného žiaka na základe jeho oslabenia, konzultácie a usmernenia pri pravidelnom preverovaní vedomostí ústnou alebo písomnou formou
- príprava materiálov, hodnotení, zoznamov pre vedenie školy, lekárov a poradenské zariadenia

Zákonné práva a povinnosti podporného tímu:

- Školský špeciálny pedagóg je síce pedagogický zamestnanec, ale rovnako ako školský psychológ, sociálny a liečebný pedagóg, či logopéd nemajú určený úväzok, nevykonávajú dozory a iné pedagogické činnosti, ktoré ich robia priamo zodpovednými za žiakov. **Majú podpornú, systémovú a procesnú úlohu.**
- **V súlade so Zákonníkom práce** majú rovnaké podmienky ako ostatní učitelia, počet dní dovolenky, pracovnú dobu, prestávky, materiálne podmienky i ochranu práv cez zástupcov zamestnancov.
- **Pre vykonávanie svojej práce nepotrebujú žiaden osobitný súhlas rodičov, prácu vykonávajú na základe náplne práce zákona 138/2019, profesijných štandardov a iných predpisov.**

Ako postupovať v náročných prípadoch:

- Tím neraz rieši výzvy v podobe závažnej traumy dieťaťa (smrť blízkej osoby, zneužívanie, tragická nehoda, CAN syndróm), šikana v škole/triede, drogy, návykov látky a i., ktoré vyžadujú osobitné nasadenie tímu, niekedy aj z večera do rána.
- V náročných prípadoch je dôležitá postupnosť v úzkej spolupráci s poradenským zariadením a vedením školy a **nenechať sa situáciou dotlačiť do rýchlych riešení.**
- Koordinátor tímu alebo daného prípadu v súčinnosti s poradenským zariadením navrhne postup, informuje tím alebo operatívne zvolá stretnutie tímu.
- Stretnutie s rodičom, triednym učiteľom zvoláva koordinátor tímu (uvedie čas, miesto, prítomných a tému).
- Riaditeľ/vedenie školy je informované a prizývané podľa dohody.
- **Je dôležité strážiť psychohygienu a podporu triedneho učiteľa**
- S triedou dotknutého žiaka je dôležité viesť reflektívne kruhy-čo kto prežíva, čo potrebuje, čo vníma.
- **Azda najdôležitejšou časťou úspešnosti prípadu je reflexia v podpornom tíme-intervízia alebo supervízia o ktorú sa v našej škole snažíme a vždy budeme.**

riaditeľ: Mgr. Róbert Košťál